

Fredericia, om Byens gamle Raadstuer og Fængsler, om Ulle-rup Sogn o. fl.) vidner om, at Fredericias Historie og Topo-grafi er et Emne, som er Forfatteren kært.

*Villads Christensen.*

*Universitets-Jubilæets danske Samfund* har i en særdeles smuk udstyrelse udsendt 1ste levering af *Peder Palladius' Danske Skrifter udgivne af Lis Jacobsen*. Når undtages „Visitatsbogen“, der har været udgivet flere gange i nyere tid, men ingensinde på en videnskabeligt tilfredsstillende måde, foreligger Palladius' skrifter for en moderne forsker kun enten i håndskrifter eller i udgaver fra hans egen tid eller nærmeste eftertid, og disse udgaver har længe hørt til de største litte-rære sjældenheder, så at i det sidste hundred år kun ganske enkelte bogsamlere har kunnet rose sig af at eje blot et enkelt skrift af ham. En samlet udgave har derfor længe været højlig påkrævet og vil, når den ligger færdig, være af stor betydning for dem, der som sprogmænd, kirkehistorikere, kultur- eller litteraturhistorikere beskæftiger sig med det 16de årh.'s danske litteratur.

Fru dr. phil. Lis Jacobsens udgave vil efter alt at dømme blive meget fortrinlig. Materialet er samlet sammen med megen omhu, idet eftersøgningen har været rettet ikke alene på de hjemlige biblioteker, men der er sket henvendelse til sådanne samlinger i udlandet (Norge, Sverige, Tyskland), hvor Palladiana kunde antages at være at finde. De enkelte skrifter gøres i indledningerne med agtpågivende alsidighed til genstand for grundige undersøgelser af sproghistorisk, litterær-historisk, ikonografisk og bibliografisk art, så at man vil kunne sige, at når denne udgave engang foreligger afsluttet, vil man i alle disse retninger vide meget mere om en af de betyde-ligste skikkelser og et af de interessanteste tidsrum i vor sprog- og litterærhistorie, end man véd nu.

Den samme omhu, som er anvendt på indledningerne, er så vidt det kan ses også anvendt på selve textgengivelsen. Foretagne stikprøver hist og her med det formål for øje at finde fejl har i alt fald givet det resultat, at ingen sådanne forefandtes; skulde der i dette som i alt andet menneskeligt

arbejde alligevel findes nogle, kan de hverken være mange eller betydningsfulde og kan ikke rokke ved den overbevisning, at det er en sprogligt som litterært fuldt forsvarlig og paa-lidelig udgave, som her foreligger.

*Carl S. Petersen.*

Dr. Knud Fabricius' Biografi af *Griffenfeld* (1910) fortjener i flere Henseender Opmærksomhed og Anerkendelse. Den viser en Trang og Lyst til at tage fat paa store Opgaver, som meget bør paaskønnes, og en alvorlig Fordybelse i Emnet, og den vidner tillige om en ikke ringe Sans for Grup-pering og Fremstilling. Rundt om mærker man ogsaa Udnyttelse af Kilder, som tidligere Griffenfeldforskere ikke har faaet med; nævnes kan saaledes Højesterets Voteringsproto-koller, Københavns Garnisonsjournaler og hidtil unyttet Stof fra det kgl. Bibliotek, men særlig bør fremhæves Forf.s Stu-dier i sachsiske, hessiske og spanske Arkiver. Endnu vigtigere er dog, at han allevegne paa ny har gennemgaaet de tidligere Kilder og set selvstændig paa dem.

Man fristes dog til at spørge, om Dr. F.'s Valg af netop denne store Opgave har været helt heldigt. Han siger selv et Sted, at man ikke kan skrive en Iliade efter Homer; Bemærkningen gælder A. D. Jørgensens Skildring af Forholdet mellem Griffenfeld og Gyldenløve — og er for Resten den eneste fuldt ud anerkendende om J.'s Værk. Men hele Bogen er jo et saadant Forsøg paa en Iliade efter Homer, og hvor berettiget det end i og for sig kan være ikke at nøjes med selv en Mesters Arbejde, saa synes det, som om i dette Til-fælde Forsøget har ført til en vis kunstlet Stræben efter Originalitet. I alt Fald er det, hvad Grundene end nu er, og der er sikkert flere, utvivlsomt, at der meget ofte forekommer søgte Tanker og Vendinger, som pletter Bogen.

Det vigtigste ny i den ligger paa 4 Omraader. Det ene er de Forhandlinger, der er ført med Sachsen angaaende Kongeloven, og som kaster et lidet tiltalende Lys over den danske Regering, men Forf. har kun løseligt berørt dem og forbeholder sig at komme tilbage til dem i en særlig Afhand-ling. Det andet er Paastanden (S. 90 f.) om, at det ikke er